

Orijinal Kaynak: Heleta, Savo. (2015, March 09). “Academics can Change the World – If they Stop Talking only to their Peers”, *The Conversation*.

Atıf Şekli: Heleta, Savo. (2017, Nisan 24). “Akademisyenler Dünyayı Değiştirebilir, Akranlarıyla Konuşmayı Bırakırlarsa”, Çev. İrem Güler, *Sosyal Bilimler*. sosyalbilimler.org/akademisyenler-dunyayi-degistirebilir-akranlariyla-konusmayi-birakirlarsa

Akademisyenler Dünyayı Değiştirebilir, Akranlarıyla Konuşmayı Bırakırlarsa

Savo Heleta

Türkçesi: İrem Güler

Araştırma ve yaratıcı düşünme [dünyayı değiştirebilir](#). Bu, akademisyenlerin muazzam bir gücü var demektir. Ancak Asit Biswas ve Julian Kirchherr gibi akademisyenlerin uyardığı üzere, ezici çoğunluk bugünün kamusal tartışmalarını şekillendirmiyor. Bunun yerine, eserleri neredeyse sadece akranları tarafından okunan akademik dergilerde oturuyor. Biswas ve Kirchherr, ortalama bir gazete makalesinin “en fazla on kişi tarafından tamamen okunduğunu” [tahmin ediyor](#). Şöyle diyorlar:

Yılda 1,5 milyon kadar hakemli dergi yayımlanmaktadır. Bununla birlikte, birçoğu bilim çevrelerinde dahi yok sayılıyor —beşerî bilimler [dergileri] içerisinde yayımlanan makalelerin %82'sine bir kere bile atıf yapılmıyor.

Bu, birçok büyük düşünce ve potansiyel olarak dünyayı değiştirebilecek fikirlerin kamusal alana girmediğini göstermektedir. Peki, neden akademisyenler çalışmalarını halkın daha büyük bir kısmı ile paylaşmak için daha fazla uğraş vermiyor?

Cevap üç bölümden oluşuyor:

- I. Akademisyenlerin yapması gereken veya yapmamaları gerekenler hakkında dar görüşlülük
- II. Üniversitelerden veya hükümetlerden gelen teşvik eksikliği
- III. Karmaşık kavramları meslekten olmayan bir kitleye açıklama becerisi çalışmalarında yetersizlik.

“Entelektüel Misyon”

Bazı akademisyenler, mesleklerinin kamuoyuna yazı yazmak olmadığını [ısrarla savunuyor](#). Bunun yapılmasının, “[görevlerini entelektüeller olarak terk etmeleri](#)” anlamına geleceğini ileri sürüyor. Karmaşık düşünce ve argümanları “aşırı basitleştirmiş” gibi hissetmek istemiyorlar.

[Karşı argüman](#) ise, akademisyenlerin dünyadaki gerçek sorunlardan ayrı olarak çalışmıyor olduklarıdır. İnsanların anlamalarını ve belki de iklim değişikliği, çatışma, gıda güvensizliği ve hastalık gibi konuları ele almaya başlamasına yardımcı olabilecek önemli fikir ve yenilikler üretiliyor olabilirler.

Teşvik Yok

Üniversiteler aynı zamanda akademisyenleri amfilere ve laboratuvarların ötesine taşımaya teşvik etmek için büyük bir çaba göstermiyor. Akademisyenlerine popüler medyada yazım, TV veya radyoda görünme veya araştırma bulgularını ve görüşlerini bu platformlar aracılığıyla kamuoyuyla paylaşma konusunda teşvik sağlayan çok az kurum bulunmaktadır.

Araştırmayı yürüttüğüm ve ders verdiğim Güney Afrika’da teşvikler daha “resmî” yayın yöntemleriyle sınırlıdır. Bireysel kurumlar ve Yüksek Öğretim ve Eğitim Dairesi, akredite edilmiş hakemli dergilerde kitaplar, kitap bölümleri, monografılar veya makaleler yayımlamak için ödüller sunmaktadır.

Söz konusu daire, tam yayın birimi başına —örneğin bir dergi makalesi için, üniversitelere [100 bin Güney Afrika Rand’ından fazla](#) öder. Bu fonlar üniversitelere verilir ve daha sonra kurumlar, yazarın çalıştığı fakülte ve yazar arasındaki fonları bölmek için kendi sübvansiyon ödeme planlarını kullanır. Bazı vakalarda, akademisyenler, uluslararası dergilerde yayınlanan ve yerel dergilerden [daha çok fon alır](#).

Güney Afrika’daki Rhodes Üniversitesi’nden Catriona Macleod, bu maddi teşviklerin “araştırmanın metalaştırılması”na bir örnek olduğunu ve bunun “burs için kötü” olduğunu savundu. Macleod, *University World News*’e şunları [söyledi](#):

Teşvik sistemi, Güney Afrika’daki burs ve bilgi üretimini desteklemek yerine, üniversite gelirini arttırma amacına hizmet eden kör bir araçtır.

[Dairenin politikası](#)nda, akademisyenleri araştırmalarını akademik alanların ötesinde paylaşmaya çağıran hiçbir şey yok. Halka daha iyi uzanmaya veya halkın katılımına değer verildiğine dair herhangi bir öneri yok. Ve bu durum Güney Afrika’ya özgü değildir: “[Yayın Yap ya da Yok Ol](#)” kültürü tüm dünyadaki üniversitelerde bir gerçektir.

Akademisyenlerin, bu sistemle birlikte hareket etmekten başka çaresi yoktur. Kariyerleri ve terfileri neredeyse tamamen dergide makale yayımlama kayıtlarına dayanıyor, bu yüzden neden halkla yakın ilişki kurmayı düşünsünler ki?

Yazmayı Öğrenmek

Akademisyenleri daha geniş kitleler için yazmaktan geri tutan üçüncü bir faktör var: İsteseler de nereden başlayacaklarını ve nasıl yapılacağını bilmiyor olabilirler.

Akademik bir dergi için bir makale yazmak, akademi dışındaki kişiler için bir yazı yazmanın çok farklı bir işlemidir. Naomi Wolf ve Sacha Kopp, konuyu inceleyen bir makalede şunları [yazdı](#):

Akademik yazım, bilimsel titizlik, eksiksiz belgeler ve özgün düşünce yararına sahiptir. Fakat fikirlerimizin iletimi akran odaklı bir jargonla düzenli olarak engellenir.

Üniversitelerin, akademisyenlerine ve öğrencilerine atölye ve kurslar sunarak burada oynayacakları bir rolü vardır. Bu, kurmaca olmayan makale yazma becerilerini geliştirmeye yardımcı olabilir.

Değişim Zamanı

Akademisyenler, dünyayı fildişi kulelerinden yazan ve bulgularını pahalı dijital ödeme duvarlarının arkasında gizli olan dergilerde yayımlayan gözlemciler olmak yerine toplumda daha belirgin bir rol oynamaya başlamalı.

Hükümet ve üniversite politikalarının akademisyenlerden beklediklerini daha belirleyici hâle getirmesi gerekir. Hakemli dergilerde araştırma yayımlamak son derece önemlidir ve baki kalacaktır. Ancak akademisyenleri, araştırmalarını halkla paylaşmaya özendirme için teşvikler söz konusu olmalıdır.

Bu tür bir işi yaparken promosyonlara önem vermeli ve hem üniversiteler hem de bireysel bazda akademisyenler için değer yaratılmalıdır.

Kaliteli akademik araştırma ve yenilik önemlidir. Buna rağmen, akademik çevrenin ötesinde dünyaya fikirler getirmek de aynı derecede önemlidir. İnsanların hayatlarında gerçek bir fark yaratabilir.

Kayda Değer Akademik Metinler mottosuyla, 10 Ağustos 2015 tarihinde yayın hayatına başlayan *sosyalbilimler.org*, sosyal bilimler meselelerine yoğunlaşan, gönüllülük odaklı, açık erişim, akademik bir web sitedir. Hakkında detaylı bilgi almak için sosyalbilimler.org/hakkinda sayfasını, ekibimizde gönüllü olarak görev almak için sosyalbilimler.org/basvuru sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Facebook, Twitter, Instagram ve YouTube'da @sosbilorg kullanıcı adıyla *Sosyal Bilimler*'i takip edebilirsiniz.

sosyalbilimler.org/abonelik sayfasından e-bülten abonesi olarak, her pazar günü, o hafta içinde *sosyalbilimler.org*'da yayımlanan çalışmaların tamamını size gönderilecek bir e-posta ile alabilirsiniz.

sosyalbilimler.org'da yayımlanan metin, video ve podcastlerin paylaşıldığı Telegram grubuna t.me/sosbilorg adresinden katılabilirsiniz.